

แค่ใกล้เกลี่ยข้อพิพาท ... ยังไม่ผิดมรรยาทนายความครับ !

การพิจารณาคดีในศาลปกครอง โดยหลักจะเป็น “ระบบไต่สวน” ซึ่งศาลจะทำหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริงเอง คู่กรณีจึงไม่จำเป็นต้องมีทนายความ แตกต่างจากการเป็นคดีความในศาลยุติธรรมที่เป็น “ระบบกล่าวหา” โดยศาลจะทำหน้าที่เป็นคนกลางในการรับฟังข้อเท็จจริงตามที่คู่ความนำเสนอต่อศาล คู่ความจึงมักจะแต่งตั้งทนายความ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายและคดีความให้เป็นผู้ดำเนินการทางคดีแทนตน ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของทนายความนั้น นอกจากต้องกระทำการภายใต้กรอบของกฎหมายแล้ว ยังต้องประพฤติปฏิบัติตนตามข้อบังคับว่าด้วยมรรยาทนายความ โดยหากมีการประพฤติผิดมรรยาทนายความ คู่ความผู้แต่งตั้งก็อาจยื่นคำกล่าวหาเพื่อให้สภาทนายความซึ่งเป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมมรรยาทนายความพิจารณาลงโทษทนายความตามข้อบังคับดังกล่าว เช่น การเพิกถอนใบอนุญาตว่าความ เป็นต้น

คดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังในวันนี้ เป็นเรื่องของผู้ฟ้องคดีซึ่งได้ว่าจ้างให้นาย ก. เป็นทนายความเพื่อติดตามคดีอาญาและดำเนินคดีแทนในการฟ้องเรียกค่าเสียหายทางแพ่งในศาลยุติธรรม แต่ในวันนัดพร้อม นาย ก. และทนายความอีกฝ่ายได้แถลงต่อศาลว่า โจทก์ได้รับชำระหนี้บางส่วนแล้ว หากได้รับส่วนที่เหลือก็ไม่คิดใจดำเนินคดีกับจำเลยต่อไป โดยมีได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบเรื่องการตกลงดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นคำกล่าวหาการปฏิบัติหน้าที่ของนาย ก. ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 (สภาทนายความ) และต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีคำสั่งให้ยกคำกล่าวหาของผู้ฟ้องคดีตามความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 (คณะกรรมการมรรยาทนายความ)

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การที่นาย ก. ไม่ได้แจ้งการตกลงดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบเป็นการปกปิดข้อความที่ควรแจ้งให้ลูกความได้ทราบ อันเป็นการประพฤติผิดมรรยาทนายความ จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ที่ให้ยกคำกล่าวหาของผู้ฟ้องคดี

การกระทำของนาย ก. ในฐานะทนายความเป็นการประพฤติผิดมรรยาทนายความตามข้อบังคับสภาทนายความ ว่าด้วยมรรยาทนายความ พ.ศ. 2529 หมวด 1 ข้อ 4 และหมวด 3 ข้อ 12 (2) ซึ่งบัญญัติห้ามมิให้ทนายความผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับหรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นการจงใจละเว้นหน้าที่ที่ควรกระทำซึ่งเกี่ยวกับการดำเนินคดีแห่งลูกความของตน หรือปิดบังข้อความที่ควรแจ้งให้ลูกความทราบ หรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การกระทำที่จะถือว่าทนายความผู้ใดประพฤติผิดมรรยาทนายความตามข้อบังคับสภาทนายความ ว่าด้วยมรรยาทนายความ พ.ศ. 2529 หมวด 3 ข้อ 12 (2) จะต้องเป็นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งอันอาจทำให้เสื่อมเสียประโยชน์ของลูกความ และเมื่อรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลในวันนัดพร้อมศาลได้ทำการใกล้เคียงตามมาตรา 20 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งนาย ก. ทนายความของผู้ฟ้องคดี และทนายความของคู่ความอีกฝ่ายได้แถลงร่วมกันว่า คดีสามารถตกลงกันได้เบื้องต้น โดยผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็น โจทก์ได้รับชำระหนี้ไปแล้วบางส่วน โดยหากได้รับส่วนที่เหลือครบถ้วนก็ไม่คิดใจที่จะดำเนินคดีต่อไป ในชั้นนี้ขอเลื่อนไปนัดพร้อมอีกนัดหนึ่ง ซึ่งศาลอนุญาตและกำหนดวันนัดพร้อมครั้งต่อไป มิได้มีข้อความใดที่แสดงว่า คู่ความทั้งสองฝ่ายได้ตกลงระงับข้อพิพาทให้เสร็จไป อันเป็นการประนีประนอมยอมความตามมาตรา 850 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ฟังได้เพียงว่า คู่ความทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินคดีในเบื้องต้นเท่านั้น อันเป็นไปตามกระบวนการใกล้เคียงข้อพิพาทที่ยังไม่มีผลทำให้คดีระงับสิ้นไป การแถลงของนาย ก. จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติของทนายความในชั้นก่อนการใกล้เคียงข้อพิพาท แม้วานาย ก. จะมีได้แจ้งข้อความที่แถลงต่อศาลให้ผู้ฟ้องคดีทราบก็ตาม

ดังนั้น เมื่อข้อความตามคำแถลงเป็นเพียงข้อตกลงเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินคดีในเบื้องต้นที่ไม่มีผลเป็นการประนีประนอมยอมความ หรือทำให้สิทธิเรียกร้องของผู้ฟ้องคดีระงับสิ้นไป และหากผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย

ยอมมีสิทธิโดยชอบที่จะโต้แย้งหรือขอให้ยกเลิกคำแถลงดังกล่าวต่อศาลได้ คำแถลงดังกล่าวจึงไม่ทำให้เสื่อมเสียประโยชน์ของผู้ฟ้องคดี กรณีจึงไม่เข้าองค์ประกอบที่จะถือว่านาย ก. เป็นผู้ประพฤติดมรรยาทนายความแต่อย่างใด การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีคำสั่งยกคำกล่าวหาจึงชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. 104/2555)

คดีนี้ศาลปกครองได้อธิบายองค์ประกอบความผิดตามข้อบังคับสภานายความ ว่าด้วยมรรยาทนายความ พ.ศ. 2529 หมวด 3 ข้อ 12 (2) ว่า การเป็นผู้ประพฤติดมรรยาทนายความนั้น นอกจากทนายความจะต้องกระทำการใดๆ อันเป็นการฝ่าฝืนข้อบังคับแล้ว การกระทำความผิดดังกล่าวยังต้องส่งผลทำให้ลูกความอาจต้องเสื่อมเสียประโยชน์ในทางหนึ่งทางใดด้วย และสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทนายความย่อมเป็นอุทาหรณ์ที่ดีว่า ในการปฏิบัติหน้าที่นั้น จะต้องรักษาจริยบรรณวิชาชีพของตนอย่างเคร่งครัด และหากได้กระทำการใดๆ ตามหน้าที่ที่สมควรที่จะต้องรายงานการดำเนินการให้ลูกความทราบด้วย เพื่อรักษาประโยชน์ของลูกความและเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันทั้งสองฝ่ายครับ !

นายปกครอง
